

[Poul Møller.]

Jeg kan helt tilslutte mig de synspunkter, som tidligere ærede ordførere har fremført vedrørende ønsket om en lykkelig og fredelig afslutning på Berlinkrisen; men jeg tror også, det her fra denne talerstol skal siges, at også vi i vort land må advare imod, at Berlinkrise afsluttes, som Sudeterkrise blev afsluttet i 1938, i et nyt München. Der er meget, der i denne sommer har mindet om perioden op til München i 1938, ikke bare dette øst-vesttyske træk, som jo på så mange måder minder om det, Hitler spillede på i spørgsmålet om Sudeter-Tyskland, men også den krise, som dengang opstod om Folkeforbundet, og som nu opstår omkring De Forenede Nationer, fremkaldt delvis af de magter, der ønsker en tilspidsning, en fortættelse, af den udenrigspolitiske atmosfære. Det er klart, at ind i alt dette kom den ulykke, at Dag Hammarskjöld styrtede ned og blev dræbt. Spørgsmålet er i dag dette, om FN, denne verdensorganisation, der efterhånden var ved at få nogen myndighed og kunne optræde med en vis autoritet, i hvert fald på visse områder inden for verdenspolitikken og i visse kriser, om denne verdensorganisations handlekraft nu skal lammes ved, at dens udøvende organ faktisk udvikler sig til en splidagtig diskussionsklub med en diskussion mellem alle synspunkter.

Vi oplever De Forenede Nationers krise, og vi oplever de fornyede atomsprængninger i øst, den 19. i træk i september måned, stadig stærkere og kraftigere i megatons — nu er det jo således, at stormagternes styrke skal måles i megatons og ikke længere i divisioner — og vi ved, at denne parade af megatons svarer til Hitlers magtparader i trediverne, da han skulle forskrække den demokratiske verden; det er de samme træk, de samme forsøg på gennem militære magtmidlers demonstration at fremkalde skræk og slå demokratierne med frygt. Jeg tror, at vi, selv om vi ikke har nogen større indflydelse på disse ting, bør være opmærksom på disse problemer fra

denne talerstol — og jeg vil da gerne fra denne talerstol fordømme den genoptagelse af atomsprængningerne, som Sovjetunionen slog an til i september måned.

Til alle disse alvorlige træk følger sig for vort vedkommende, at vi er i færd med at træffe en af de mest vidtrækkende beslutninger i vort folkestyres historie, en beslutning, hvis konsekvenser ingen af os er i stand til fuldt ud at overse, men som tillige ingen af os er i stand til at undgå. Jeg tænker her naturligvis på den europæiske markedsbeslutning, som vi står over for. I sandhed må der under sådanne forhold stilles øgede krav til regering og til folketing. Under sådanne udenrigspolitiske spændte situationer er det vigtigt for os, at den hjemlige politik optages af de spørgsmål og de problemer, der kan være med til at styrke den endelige løsning af de udenrigspolitiske spørgsmål. Men hvad var det, der optog den hjemlige politik, da den udenrigspolitiske spænding fortættedes i sidste halvdel af august måned? Det var såmænd dette: for enhver pris at sikre radikal deltagelse i landets regering; det var: for enhver pris at undgå, at det forhold, at to gamle radikale ministre faldt for aldersgrænsen, skulle medføre, at der ikke længere var radikale ministre i Danmark!

Det var vort svar på de aktuelle begivenheder, at man ikke fra regeringens og den højtærede statsministers side skyede nogen anstrengelse for at bevare usikkerheden udadtil om Danmarks stilling inden for NATO, inden for det vestlige sammenhold. Medens vore allieredes svar på Khrustjovs opfordringer og udfordringer var at styrke deres beredskab, kastede dansk politik sig ind i en uforståelig strid om de rent praktiske konsekvenser af den NATO-politik, som landet besluttede sig for i 1949 om enhedskommandoen, NATO-kommandoen. Denne strid mellem de to regeringspartier kulminerede i en regeringserklæring den sidste dag i august måned, en erklæring, der langt fra at skabe klarhed om regeringens hensigt kun syntes at have det ene formål at tilveje-